

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки
Кафедра професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки
та управління

Наталія Мирончук

ОСНОВИ САМООРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА

методичні рекомендації до практичних занять
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
013 “Початкова освіта”

Житомир – 2024

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 11 від 25 червня 2024 року)*

Рецензенти:

Валентина КОВАЛЬЧУК, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Ірина КОЛЕСНИКОВА, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики викладання навчальних предметів Комунального закладу «Житомирський ОШПО» Житомирської обласної ради.

Ірина САХНЕВИЧ, кандидат педагогічних наук, доцент, методист Навчально-методичного кабінету професійно-технічної освіти у Житомирській області.

М 63 Мирончук Н.

Основи самоорганізації педагога-дослідника: методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта. Житомир: Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2024. 54 с.

Видання підготовлене для організації роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з вивчення освітньої компоненти «Основи самоорганізації педагога-дослідника». Методичні рекомендації містять опис і структуру освітньої компоненти, вказівки до виконання окремих видів навчальних завдань, теми і плани практичних занять, вправи та завдання, запитання для самоконтролю, перелік питань для підготовки до модульного контролю, словник, список рекомендованої літератури.

© Мирончук Н. М., 2024

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2024

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Опис освітньої компоненти.....	5
Структура освітньої компоненти.....	5
Методичні вказівки до підготовки занять та виконання практичних завдань.....	6
Тематика та зміст практичних занять:	
Тема 1. Психолого-педагогічні умови забезпечення ресурсу активності та працездатності педагога	8
Тема 2. Самоорганізація педагога-дослідника у професійній діяльності.....	11
Тема 3. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації у діяльності педагога-дослідника.....	14
Тема 4. Постановка цілі у професійній педагогічній діяльності	17
Тема 5. Планування особистої роботи педагога	20
Тема 6. Самомотивування у діяльності педагога-дослідника	23
Тема 7. Саморефлексія та самодіагностування діяльності педагога-дослідника.....	26
Тема 8. Самоконтроль та саморегуляція діяльності педагога-дослідника.....	30
Тема 9. Ергономічні основи організації предметного середовища праці педагога-дослідника.....	33
Тема 10. Принципи організації та самоорганізація науково-дослідницької роботи педагога.....	35
Тема 11. Портфоліо як засіб самоорганізації та саморозвитку педагога	38
Тема 12. Розв'язування професійно орієнтованих ситуацій самоорганізації у педагогічній діяльності	40
Професійно орієнтовані ситуації в роботі педагога.....	42
Орієнтовні питання для підготовки до модульної контрольної роботи....	46
Критерії оцінювання відповіді студента на занятті.....	48
Термінологічний словник.....	49
Рекомендована література.....	52

ВСТУП

Пріоритетним завданням професійної підготовки майбутніх педагогів є забезпечення комплексом компетентностей, необхідних для соціальної та професійної адаптації фахівця в середовищі праці, ефективної діяльності та професійного зростання. Сучасний фахівець, який здійснює педагогічну діяльність, повинен володіти технологіями самоосвіти і бути спроможним створювати умови для здобуття освіти не лише учнями, але і їхніми батьками, колегами, виявляти компетентну поведінку й організовувати грамотну взаємодію під час проведення методичних об'єднань, семінарів, конференцій та різних методичних видів роботи.

Вивчення освітньої компоненти «Основи самоорганізації педагога-дослідника» має за мету забезпечити засвоєння студентами теоретичних знань основ самоорганізації у професійній діяльності та формування практичних умінь застосовувати відповідні методи і прийоми у процесі дослідницької, навчальної-професійної, майбутньої професійної діяльності; формування ціннісного ставлення до своєї особистості, стимулювання потреби раціонально використовувати особистісні ресурси з метою досягнення власного успіху та ефективності педагогічної праці.

Завдання вивчення освітньої компоненти передбачають:

- ознайомлення студентів із сутнісними основами і технологіями особистісної та професійної самоорганізації, науковими основами організації праці педагога-дослідника;
- розкриття психолого-педагогічних основ самоорганізації майбутніх фахівців у професійній діяльності;
- навчання способам раціонального використання особистісних, предметних, просторово-часових ресурсів та комунікативних стратегій в організації навчальної, дослідницької та професійної діяльності;
- оволодіння прийомами та техніками ефективної самоорганізації праці у професійній діяльності.

Методичні рекомендації містять пояснення щодо опрацювання змісту лекцій, розробки блок-схем та підготовки до практичних занять. Зокрема, надано перелік теоретичних питань, практичні та індивідуальні завдання, представлено приклади виконання окремих завдань (розроблення опорної блок-схеми, резюме, візитівки та ін.). До змісту практичних занять включено також запитання для самоконтролю, перелік рекомендованих джерел. Запропоновано професійно орієнтовані ситуації самоорганізації для аналізу та розв'язання, вміщено завдання для підготовки до модульної контрольної роботи з дисципліни, термінологічний словник, список основних і додаткових джерел для вивчення освітньої компоненти.

Зміст, форма проведення практичних занять, методи роботи, система завдань спрямовані на формування у майбутніх фахівців аналітичних, прогностичних, конструктивно-проєктувальних, мотиваційних, рефлексивно-оцінних умінь організації навчальної/навчально-професійної діяльності, контекстної підготовки до майбутньої професійної діяльності.

ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП/ОНП, рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 3	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта	Обов'язкова	
Модулів – 1	Початкова освіта та англійська мова	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		I-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми: аудиторних – 2,6 самостійної роботи студента – 4,3 год.	Другий (магістерський)	10 год.	6
		Практичні/Семинарські	
		24 год.	8
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		56 год.	76
		Індивідуальна робота	
		–	–
		Вид контролю: залік	

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі			
		Лекції	Практичні/семинарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття		Лекції	Практичні/семинарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Технології самоорганізації педагога-дослідника у професійній діяльності											
Тема 1. Педагог як активний суб'єкт самоорганізації у професійній діяльності	6	2	–	4	–	8	1	–	–	6	–

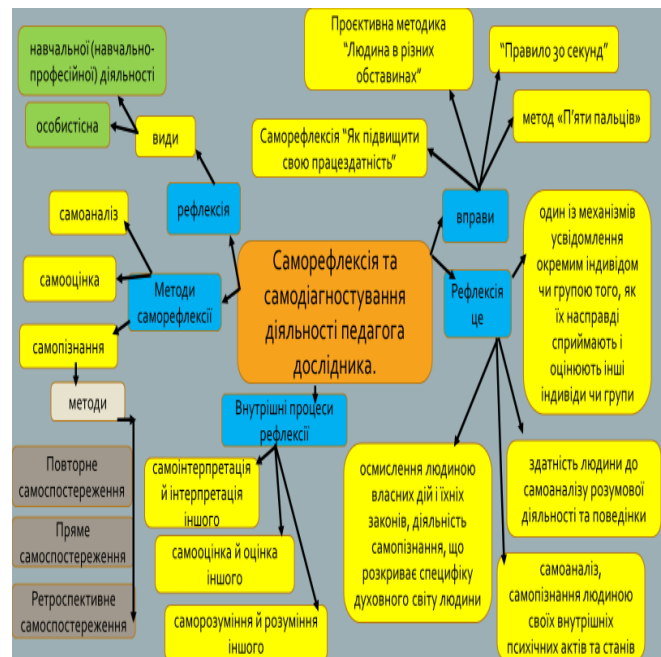
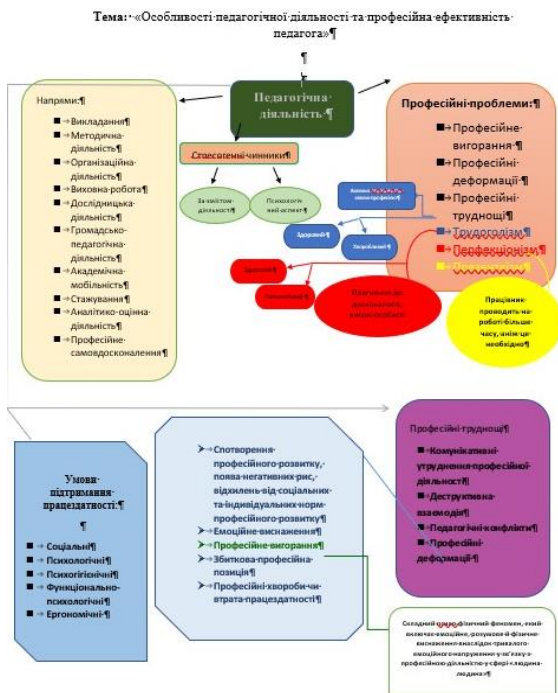
Тема 2. Професійні деструкції й труднощі педагогічної діяльності та професійна ефективність	7	1	2	-	4	-	6	-	-	-	6	-
Тема 3. Самоорганізація у професійній педагогічній діяльності	11	1	4	-	6	-	10	1	2	-	7	-
Тема 4. Цілевизначення у професійній педагогічній діяльності	9	1	2	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 5. Планування у діяльності педагога-дослідника	9	1	2	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 6. Самомотивування у професійній діяльності педагога-дослідника	8		2	-	6	-	8	-	-	-	8	-
Тема 7. Рефлексія у професійній педагогічній діяльності	9	1	2	-	6	-	9		1		8	
Тема 8. Регулятивно-вольові аспекти самоорганізації особистості педагога-дослідника	9	1	2	-	6	-	9	-	1		8	-
Тема 9. Психолого-педагогічні та ергономічні основи організації предметного середовища праці педагога	10	2	2	-	6	-	10	1	1		8	-
Тема 10. Організація науково-дослідницької діяльності педагога	12	2	4	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Разом за модулем	90	10	24	-	56	-	90	6	8	-	76	-
Усього годин	90	10	24	-	56	-	90	6	8	-	76	-

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПІДГОТОВКИ ЗАНЯТЬ ТА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Розробка блок-схем за змістом лекцій

1. Прочитати матеріал параграфу рекомендованого посібника.
2. Визначити змістові блоки, виокремити ключові слова.
3. Доповнити ключові слова влучними поясненнями, елементами візуалізації.
4. Створити логічну схему самостійно або з допомогою електронних застосунків.
5. Блок-схема має бути лаконічною, інформативною, розміщуватися на одному аркуші.

Приклади створення блок-схем:

Опрацювання змісту практичного заняття

1. У процесі підготовки до практичного заняття здобувач повинен уважно ознайомитися з його метою та змістом, основними поняттями теми, переглянути запропоновані методи роботи.

2. Опрацювати тему заняття за конспектом лекції та в рекомендованих чи підібраних самостійно посібниках.

3. Підготовка теоретичного блоку практичного заняття передбачає прочитання матеріалу лекцій, рекомендованих джерел та надання усних відповідей на запитання для самоконтролю.

4. Запропоновані практичні завдання здобувач виконує письмово. Обговорення виконаних практичних завдань відбувається під час заняття.

5. Здобувач має завчасно ознайомитися зі змістом практичного заняття та його завданнями, оскільки деякі завдання потребують відповідного часового проміжку для виконання (зокрема, такі завдання: застосування методу хронометражу упродовж кількох днів, створення і застосування візуалізації «Карта бажань» та ін.).

6. Інтерпретація та аналіз результатів діагностичних методик, запропонованих у змісті практичних занять, відбувається на практичному занятті.

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема. Психолого-педагогічні умови забезпечення ресурсу активності та працездатності педагога.

Мета: ознайомити студентів з показниками ефективності праці та умовами забезпечення ресурсу активності та працездатності педагога, проаналізувати власні біоритми та визначити години найпродуктивнішої активності та працездатності, з'ясувати характерні прояви симптому професійного вигорання та визначити напрями збереження професійного здоров'я; розвивати здатність студентів до самоаналізу та саморефлексії; формувати вміння раціонально працювати та піклуватися про своє професійне здоров'я.

Основні поняття: ефективність праці педагога, працездатність, біоритми працездатності, хронотип, професійне здоров'я, деструкції педагогічної діяльності, професійне вигорання, трудоголізм, презентеїзм, перфекціонізм, умови підтримання працездатності, баланс “робота-особисте життя”.

Методи роботи: робота в групах, “мікрофон”, опитування, самопізнання, самоконтроль, самооцінка, тест “Сова, жайворонок чи голуб?”, повідомлення-презентація.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Показники ефективності професійної діяльності педагога.
2. Професійні деструкції та труднощі діяльності педагога.
3. Умови ефективної діяльності педагога.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.
2. Мирончук Н.М. Педагогічні та психологічні чинники професійного здоров'я викладача вищої школи. *Проблеми освіти*. 2016. Вип. № 86. С. 386-393.
3. Мирончук Н.М. Особливості праці викладача вищого навчального закладу в контексті самоорганізації його професійної діяльності. *Проблеми освіти*. 2015. Випуск 85. С. 147-151.

Додаткові:

1. Мазяр О. В., Кириченко В. В. Психологія праці: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 189 с.
2. Рибалка В.В. Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого: посібник. Київ, 2014. 220 с.
3. Бешук-Венгерська Н.В. Профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів: метод. посібник. Вінниця: ММК, 2015.

Питання для самоконтролю:

1. *Визначте стресогенні чинники педагогічної праці.*
2. *Назвіть показники ефективності праці педагога.*
3. *Які уміння забезпечують ефективність праці педагога?*

4. Назвіть характерні прояви симптому професійного вигорання (поведінкові, психофізичні та соціально-психологічні).
5. Назвіть організаційні чинники появи синдрому професійного вигорання.
6. Назвіть передумови розвитку трюдоголізму?
7. Назвіть причини виявлення працівником презентеїзму?
8. У чому полягає небезпека перфекціонізму?
9. Визначте напрями збереження професійного здоров'я педагога.

Практичні завдання

для самоаналізу та саморефлексії:

- 1) Проаналізувати власні біоритми й визначити години найпродуктивнішої активності та працездатності.
- 2) Проаналізувати та внести до таблиці особистісні характеристики, які позитивно чи негативно впливають на Вашу активність та працездатність:

Показники ресурсу активності та працездатності

Негативні риси	Ранг	Позитивні характеристики	Ранг

- 3) Складіть програму власного професійного саморозвитку/самовдосконалення упродовж року. Запишіть 10 конкретних кроків (вивчите, проаналізуєте, відвідаєте тощо), які Ви зробите, працюючи над виконанням кваліфікаційної роботи:

Період (місяць, дата)	Зміст діяльності	Мета (для чого?)	Способи (шляхи), засоби реалізації (конкретні дії)	Результат (що очікуєте від цієї дії?)

4) ТЕСТ: «СОВА, ЖАЙВОРОНОК ЧИ ГОЛУБ?»

1. Якщо б у тебе був вибір, о котрій годині хотіла(в) би лягати спати?

- а) до десятої вечора;
- б) після першої години ночі;
- в) швидше за все, десь близько дванадцятої.

2. Який сніданок для тебе кращий протягом першої години після пробудження?

- а) що-небудь істотне, і побільше – сніданок повинен бути повноцінним;
- б) нічого крім кави, чаю або склянки соку;
- в) підійде бутерброд або варене яйце.

3. Згадай, у який час доби найчастіше відбуваються розбіжності, з'ясування стосунків і конфлікти з сім'єю або друзями?

- а) зранку (ще дезорієнтована(ний), а вони чогось від мене хочуть!);
- б) ближче до вечора;
- в) точно згадати не можу.

4. Від чого б ти могла (міг) відмовитися без особливих проблем, щоб при цьому не відчувати дискомфорту?

- а) від вечірнього чаювання;
- б) від ранкової кави або чаю;
- в) мені без різниці, коли чай пити...

5. Якщо тобі обов'язково потрібно наступного дня рано встати, намагатимешся ти заснути раніше звичайного чи ні?

- а) обов'язково – ляжу на півтори-дві години раніше;
- б) це зовсім не обов'язково...
- в) немає сенсу.

6. Як ти реагуєш на ранковий будильник? Що ти відчуваєш у момент, коли він дзвонить? Чи важко вставати зі дзвінком будильника?

- а) хочеться його розбити, але поки обходжуся перенесенням дзвінка на 5-10 хвилин пізніше;
- б) в принципі немає, потрібно – встаю;
- в) залежно від того, о котрій напередодні лягла (ліг) спати.

7. У вихідні/ під час канікул встаєш так само рано, як і в період, коли навчаєшся?

- а) сплю скільки хочу;
- б) встаю, як і завжди – роблю це просто за звичкою;
- в) важко сказати, коли як.

8. Спробуй визначити без годинника проміжок часу в одну хвилину (засікай час і відвернися). Наскільки точно це вдалося?

- а) вийшло більше хвилини;
- б) вийшло менше хвилини;
- в) майже в точку!

(Обговорення/інтерпретація результатів – під час заняття).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема. Самоорганізація педагога-дослідника у професійній діяльності.

Мета: поглибити знання студентів про самоорганізацію педагога у професійній діяльності, про види самоорганізації, її структуру та етапи; розширити знання про методи самоорганізації; розвивати критичне мислення, творчу уяву, мовлення, рефлексивні уміння; формувати вміння обирати раціональні методи організації у професійній діяльності.

Основні поняття: організаційні принципи діяльності педагога; самоорганізація; просторово-часова самоорганізація; функціонально-професійна самоорганізація; особистісна самоорганізація; соціально-психологічна самоорганізація; тактична, оперативна, стратегічна самоорганізація; способи самоорганізації праці педагога.

Методи роботи: презентація, бесіда, “асоціативний куш”, рольова гра “Організований та неорганізований педагог”, самоаналіз, колективне складання програми професійного розвитку.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Самоорганізація діяльності як основа професійної ефективності педагога.
2. Види самоорганізації.
3. Складові самоорганізації педагогічної діяльності.
4. Етапи самоорганізації у діяльності.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.
2. Мирончук Н.М. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації в діяльності викладача вищої школи: практикум. Житомир, 2020. 40 с.

Додаткові:

1. Самоменеджмент: навчальний посібник / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 150 с.
2. Моргенстер Дж. Самоорганізація за принципом “Зсередини назовні”. 2006. 352 с.
3. Чкан А. С., Маркова С.В., Коваленко Н.М. Самоменеджмент : навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.
4. Штепа О. С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості) : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012.
5. Юринець З., Макара О. Самоменеджмент: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 271 с.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю “самоорганізація”.

2. Вкажіть об'єкти самоорганізації у діяльності педагога.
3. Назвіть види самоорганізації за змістом та за цілями.
4. Визначте структурні компоненти самоорганізації педагога.
5. Назвіть етапи самоорганізації діяльності.
6. Які є способи самоорганізації праці педагога?

Практичні завдання

для самоаналізу та саморефлексії:

1) Описати 3 ситуації навчальної/професійної діяльності, які потребують навичок самоорганізації у студента/педагога. Представити ситуації оперативної, тактичної та стратегічної самоорганізації.

2) Студент прагне розвинути у собі риси відповідальності, пунктуальності. Які методи самоорганізації, на вашу думку, є найбільш ефективні для розвитку цих якостей?

3) Сформувати перелік проблем, які можуть виникати у процесі виконання кваліфікаційної роботи здобувача, і показати способи можливого їх усунення.

4) Виконати завдання методики:

Шкала самоефективності Р.Шварцера, М.Єрусалема (адаптація В.Ромека)

№	Твердження	Абсолютно неправильно	Швидше неправильно	Переважно правильно	Абсолютно правильно
1	Якщо я постараюся, завжди знайду шлях для розв'язання навіть складної проблеми				
2	Знаходжу шлях досягнення цілі, навіть якщо є перешкоди				
3	Я достатньо легко досягаю своїх цілей				
4	Знаю, як поводитися у неочікуваних ситуаціях				
5	Перекоаний/а, що впораюся з будь-якими труднощами				
6	Здатен/на впоратися з більшістю проблем, якщо докладу достатньо зусиль				
7	Готовий/а до будь-яких труднощів, бо покладаюся на власні здібності				
8	Зазвичай маю кілька				

	варіантів розв'язання проблеми, яка переді мною постає				
9	Здатен/на знайти шлях навіть у безвихідній, на першу оцінку, ситуації				
10	Переважно вмію тримати ситуацію під контролем				

Шкала: абсолютно неправильно – 1 б., швидше неправильно – 2 б., переважно правильно – 3 б, абсолютно правильно – 4 б.

Загальний бал – ...

(Обговорення/інтерпретація результатів – під час заняття).

Тест для визначення рівня самоорганізації

Інструкція: оцініть твердження за шкалою: майже ніколи – 0 б., інколи – 1 б., часто – 3 б., майже завжди – 4 б.

1. Укінці дня напередодні або на початку дня я резервую час для планування.
2. Те, що може бути делеговане іншим, я передоручаю.
3. Я веду письмові записи своїх завдань і цілей, зазначаючи терміни їх виконання.
4. Кожен документ, навчальне завдання прагну виконати одноразово і повністю.
5. Щодня я створюю список завдань і розподіляю їх за пріоритетами. Виконую спочатку найпріоритетніші завдання.
6. Свій робочий/навчальний день прагну вивільнити від сторонніх справ, телефонних розмов, незапланованих відвідувачів чи візитів.
7. Свою денну завантаженість розподіляю згідно графіка працездатності.
8. До свого плану дня я включаю «вікна» (вільний час), щоб брати до уваги актуальні проблеми
9. Власну активність прагну розподіляти таким чином, щоб зосередитися на актуальних проблемах насамперед.
10. Завжди відповідаю «ні», коли на мій час посягають інші, а я мушу виконати важливі справи.

Підрахуйте загальну кількість балів.

(Обговорення/інтерпретація результатів – під час заняття).

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

Тема. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації у діяльності педагога-дослідника.

Мета: вчитися розрізняти види ситуацій самоорганізації у навчальній і дослідницькій діяльності, застосовувати відповідні алгоритми їх розв'язання, закріплювати знання про методи самоорганізації.

Основні поняття теми: ситуаційний підхід, проблемна ситуація, задача, оперативна самоорганізація, стратегічна самоорганізація, тактична самоорганізація.

Методи роботи: аналіз, синтез, обговорення, робота з блок-схемами, методи планування, конструювання.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Рівні самоорганізації особистості.
2. Рівні професійної діяльності педагога та завдання самоорганізації на кожному з них.
3. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації педагога-дослідника.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н. М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.
2. Мирончук Н. М. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації в діяльності викладача вищої школи: практикум. Житомир, 2020. 40 с.

Додаткові:

1. Мирончук Н. Моделювання ситуацій самоорганізації у контекстній підготовці майбутніх викладачів вищої школи. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*: зб. наук. праць: [наук. записки РДГУ]. Рівне: РДГУ, 2017. Вип. 17 (60). С.145-149.
2. Теорія і технологія розв'язання педагогічних задач : навч. посіб. / Л. О. Мільто. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 156 с.

Методичні матеріали для роботи

Рівні самоорганізації особистості.

1. *Загальносоціальний*: самосприйняття особистістю себе як частини групи, суспільства, етносу (трудоий колектив, співгромадянин, представник однієї національності, релігії).
2. *Інституційний*: самосвідомість суб'єкта як професіонала, фахівця або як частини будь-якого інституту, наприклад сімейного.
3. *Управлінський*: особистість розглядається як частина організаційно-представницької групи.
4. *Груповий*: спільність культурного, соціально-психологічного товариства (об'єднання за віковою категорією, політичними поглядами і ін.).
5. *Особистісний*: сприйняття особистістю себе як індивідуальності.

Практичні завдання

1. Використовуючи методичні матеріали щодо *рівнів самоорганізації* особистості, представте у формі блок-схеми, інтелект-карти тощо свої соціальні ролі на кожному з рівнів.

2. Опишіть 3 ситуації самоорганізації в навчальній/ навчально-професійній діяльності, які виникали/виникають у період навчання та показати способи і методи ваших дій для розв'язання ситуації.

3. Розв'яжіть з поданого нижче переліку три ситуації:

Варіант 1

Педагог отримав завдання виступити на методичному семінарі з доповіддю “Самоорганізація педагога в професійній діяльності”. Засідання семінару має відбутися через три тижні.

1. *Які, на Ваш погляд, аспекти самоорганізації педагога повинен розкрити?*

2. *Визначте вид самоорганізації педагога.*

3. *Вкажіть, які знання, уміння та навички мають бути сформовані у педагога.*

4. *Складіть план (тези) виступу.*

5. *Проаналізуйте роль теоретико-методологічного семінару в професійному розвитку викладача вищої школи.*

Варіант 2

У школі прийняли рішення про проведення регіональної міжшкільної науково-практичної конференції “Інноваційні технології навчання та виховання школярів”. До участі в конференції мали долучити усі школи міста (району). Двом шкільним педагогам, одним із яких є Ви, доручили розробити план підготовки та проведення науково-практичної конференції. Було вирішено продумати це завдання поодиночі, а потім обговорити.

1. *Виконайте завдання. Які організаційні та науково-методичні основи підготовки і проведення науково-практичної конференції?*

2. *Визначте вид самоорганізації педагога.*

3. *Проаналізуйте, якими вміннями та навичками самоорганізації повинен володіти педагог, щоб організувати й провести такий вид наукової роботи?*

Варіант 3

За темою “Перспективні напрями діяльності вчителя в умовах інтеграції освітнього простору” організовано обмін досвідом з колективом іншого навчального закладу через скайп.

Спроектуйте план он-лайн спілкування та визначте питання для обговорення.

Про який вид самоорганізації педагога йдеться?

Які вміння та навички самоорганізації мають бути сформовані у педагога?

Варіант 4

Молодий педагог у складі делегації педагогів району разом з делегацією інших учителів приїхав на семінар в одну із шкіл області. Темою семінару визначено таку: «Особливості моніторингу в діяльності шкільного вчителя». Виступ готували двоє досвідчених педагогів. Під час обговорення виступу до короткого виступу запросили усіх присутніх.

На що слід зважити педагогам, які беруть участь у подібного роду конференціях?

*Укладіть короткі тези для виступу педагога за визначеною тем атикою
Визначте вид ситуації самоорганізації для педагога?*

Варіант 5

Тематикою конференції “Психолого-педагогічні основи навчання та виховання учнівської молоді” обумовлено, що публікації повинні мати дослідницький характер. Для подання статті до участі в конференції надано термін три тижні. Вам потрібно провести дослідження, щоб мати фактичний матеріал для написання статті.

Назвіть методи емпіричного вивчення учнівської аудиторії. Які вимоги до проведення дослідження потрібно врахувати?

Оберіть тематику свого дослідження та підберіть методуку.

Вкажіть вид самоорганізації діяльності педагога.

Варіант 6

Учні висловили бажання взяти участь у краєзнавчій екскурсії. Педагог взяв на себе функцію аналізу та укладення маршруту екскурсії.

Які вимоги варто врахувати педагогові щодо планування та організації роботи з учнями?

Визначте вид самоорганізації педагога у цій ситуації.

Запропонуйте варіанти участі учнів та педагога в підготовці екскурсії.

4. САМОСТІЙНО, не використовуючи інших джерел, складіть три ситуації самоорганізації, які можуть виникати у процесі виконання дослідницької роботи.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

Тема. Постановка цілі у професійній педагогічній діяльності.

Мета: засвоєння студентами основних понять теми: ціль, мета, ціле визначення; поглиблення знань про постановку цілей у професійній діяльності педагога, про способи та методи постановки цілей у професійній педагогічній діяльності; розвивати критичне мислення, аналітичні процеси, формувати навички постановки різних видів цілей у професійній діяльності.

Основні поняття теми: ціль; мета; цілевизначення; стратегічні, тактичні, оперативні цілі; пріоритет; дерево цілей; принцип Ейзенхауера; технологія SMART; сходинки досягнень; критерії якості цілей.

Методи роботи: метод рефлексії, самомотивації, вправи “Дерево цілей”, “Мої цілі”, “Сходинки досягнень”

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Сутність поняття “ціль”, їх види та вимоги до постановки цілей.
2. Способи постановки цілей.
3. Проблеми та помилки при постановці цілей.
4. Правила та методи постановки цілей.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.
2. Мирончук Н.М. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації в діяльності викладача вищої школи: практикум. Житомир, 2020. 40 с.

Додаткові:

1. Самоменеджмент: навчальний посібник / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 150 с.
2. Моргенстер Дж. Самоорганізація за принципом “Зсередини назовні”. 2006. 352 с.
3. Хлебнікова Т. М. Управління навчальною діяльністю: навчально-методичний посібн. Харків: Вид. група «Основа», 2013. 224 с.
4. Чкан А. С., Маркова С.В., Коваленко Н.М. Самоменеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.
5. Штепа О. С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості): навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012.
6. Юринець З., Макара О. Самоменеджмент: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 271 с.

Питання для самоконтролю:

- 1) Назвіть види цілей за часовими межами.
- 2) Які вимоги варто враховувати при постановці цілей?
- 3) Яких помилок слід уникати при постановці цілей?
- 4) Назвіть правила цілевизначення.
- 5) Які методи постановки цілей Вам відомі?

Практичні завдання

для самоаналізу та саморефлексії

1) Виконайте вправу «Мої цілі»

Визначення цілей

Не виставляючи собі ніяких обмежень, запишіть у стовпчик не менше шести бажань, здійснити які ви поки ще не змогли за якихось певних причин. Подумайте, про що ви мрієте, ким хочете стати у майбутньому, чим займатися... Для виконання цього завдання вам надається 10 хвилин.

Виділення пріоритетів, встановлення рангових позицій

А тепер напроти кожного бажання визначте позицію за ступенем важливості й значущості від 1 до 6 (якщо цілей у вас не більше шести): 1 – найважливіше бажання, ви більш за все хотіли б його здійснення, а 6 – найменш важливе і його реалізація для вас сьогодні не дуже принципова, ну принаймні, деякий час ви згодні ще почекати.

Встановлення часових обмежень

Із наведеного переліку виберіть не більше чотирьох цілей, яких ви можете досягти вже в цьому році (за 12 місяців).

Виділення найбільш значущих цілей

Підкресліть, будь ласка, три ваші основні мети (від 1 до 3) і спробуйте визначити, як ви оцінюєте ваші бажання і прагнення їх досягти. Інакше кажучи, те, що ви виділили, є вашою *метою* чи *мрією*... Можливо, в усіх трьох випадках ідеться лише тільки про *мрію* і ви насправді не дуже й вірите, що це коли-небудь здійсниться? А якщо вірите, то, можливо, пора вже починати діяти?

2) Визначте мету своєї дослідницької роботи і поставте дослідницькі запитання.

Метою дослідження є _____

На які дослідницькі запитання треба дати відповідь у процесі дослідження?

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

3) Оберіть тему проєкту, визначте мету роботи над ним і спроєктуйте цілі роботи, використовуючи метод SMART

Критерії якості цілей за методом SMART:

S (specific) – кожна ціль має бути описана у вигляді чіткого, конкретного результату;

M (measurable) – ціль повинна мати вимірюваність з допомогою конкретних індикаторів;

A (assignable) – обґрунтована, доведена, життєво необхідна;

R (realistic) – реалістичність мети, досяжність;

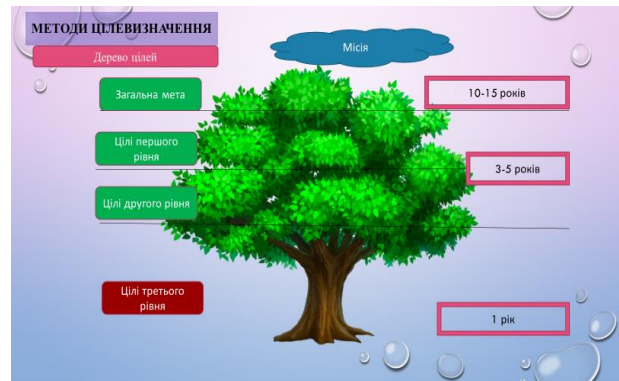
T (time related) – чітке визначення в часі, визначені, конкретні терміни (і контрольні точки) її досягнення.

Додатковий матеріал

Варіанти візуалізації вправи «Дерево цілей»

Метод «Дерево цілей»

Загальна мета	Мета/ціль									
Цілі першого рівня	1		2			3		4		
Цілі другого рівня	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	
Цілі третього рівня	1.2.1		2.2.1		2.2.2			4.1.1	4.1.2	4.1.3

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

Тема. Планування особистої роботи педагога.

Мета: поглибити знання здобувачів освіти про сутність і переваги планування, принципи, правила і методи планування, про чинники, які перешкоджають плануванню роботи педагога, формувати мотивацію та вміння організовувати свою діяльність та раціонально розподіляти час на різні види діяльності.

Основні поняття: план, планування, щоденне планування, поглиначі часу, робочий план, першочергові та другорядні справи, пріоритетність завдань, тайм-менеджмент, самофотографування часу, хронометраж, метод “Альпи”.

Методи роботи: презентація-обговорення, рефлексія, самоаналіз, планування, конструювання, “самофотографування часу”, “Метод поїдання жаб”, “Альпи”, “АВС”, “Помідор”, “Правило 30 секунд”.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

- 1) Сутність та переваги планування.
- 2) Основні принципи та правила планування.
- 3) Першочергові та другорядні завдання в плані.
- 4) Методи планування робочого часу. Методи “АВС”, “Альпи”, “Помідор (pomodoro)”, самофотографування та ін.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.

2. Мирончук Н.М. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації в діяльності викладача вищої школи: практикум. Житомир, 2020. 40 с.

Додаткові:

1. Самоменеджмент: навчальний посібник / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 150 с.

2. Чкан А. С., Маркова С.В., Коваленко Н.М. Самоменеджмент : навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.

3. Штепа О. С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості) : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012.

4. Юрик Н.Є. Самоменеджмент: курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 89 с.

5. Юринець З., Макара О. Самоменеджмент: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 271 с.

Питання для самоконтролю:

- 1) *Що можна віднести до поглиначів часу?*
- 2) *Для чого потрібно встановлювати першорядність та другорядність справ?*

- 3) У чому полягає реалістичність планування?
- 4) Що таке нормування робочого часу?
- 5) Назвіть відомі Вам методи планування робочого часу.
- 6) Що означає “метод поїдання жаби”, “метод швейцарського сиру”?

Практичні завдання

для самоаналізу та конструювання

1) Оберіть кілька робочих днів і проаналізуйте за представленими у таблиці критеріями. Розпишіть щоденні дії по годинно:

наприклад, понеділок, березня 2024 року

Години	Витрачений час	Види діяльності	Рівень задоволеності	Результат	Оцінка ефективності витрачання часу
07.00-08.00	40 хв.	ранкові процедури	середній	довелося ділити ванну з іншими	змарновано час
	15 хв.	сніданок	низький	треба було встати раніше й приготувати	перехопила на ходу
09.00 – ...					

вівторок, березня 2024 року

Години	Витрачений час	Види діяльності	Рівень задоволеності	Результат	Оцінка ефективності витрачання часу

2) Розробити план дня, позначивши жорсткі й гнучкі завдання. Презентувати план на занятті.

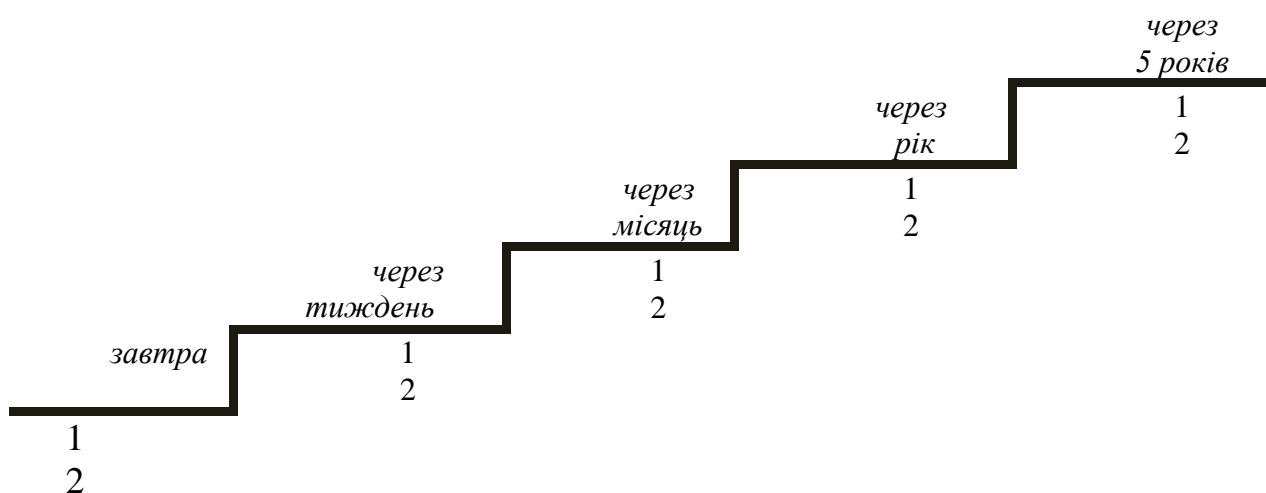
Жорсткі завдання – такі, які Ви мусите виконати у чітко визначений час (навчальні заняття, відвідування лікаря, вебінар, доправлення дитини до садка, школи тощо), *гнучкі* – ті, які плануєте виконати і які не потребують чітко регламентованого часу виконання.

Жорсткі завдання			Гнучкі завдання	
Години дня	Вид роботи	Пріоритетність	Вид роботи	Пріоритетність

3) Сформулюйте мету роботи над дослідженням, використовуючи метод SMART, і побудуйте сходинки Ваших досягнень.

Для складання послідовного плану досягнень намалюйте сходи. На сходинках встановіть такі проміжки часу «завтра», «через тиждень», «через місяць», «через рік», «через 5 років». Під кожною такою сходинкою вкажіть дві конкретні дії (два кроки) на цей проміжок часу.

Що я зроблю для досягнення мети завтра, через тиждень, через місяць...?

Саморефлексія:

- 1) Проаналізуйте, чи відповідають поставлені вами завдання вимогам планування.
- 2) За яким критерієм визначите, що завдання, поставлене на тиждень, виконане?
- 3) Які критерії оберете, щоб визначити, чи впоралися ви зі своїми завданнями на місяць, рік, 5 років?
- 4) Якого результату очікуєте, коли пройдете усі сходи?

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

Тема. Самомотивування у діяльності педагога-дослідника.

Мета: ознайомити студентів із поняттям само мотивування, визначити його роль у самоорганізації діяльності педагога, розглянути способи, прийоми та методи самомотивації особистості; розвивати здатність до самоаналізу, уміння презентувати себе та результати власної діяльності; виховувати самоповагу та ціннісне ставлення до інших.

Основні поняття: мотив, самомотивування, мотиватори, демотиватори, методи самомотивації, самонавіювання, візуалізація, афірмація, рефреймінг, самопрезентація.

Методи роботи: презентація-обговорення, анкетування, самоаналіз, самомотивування, візуалізації, самопрезентація, рефлексія.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Сутність поняття самомотивування та його місце в самоорганізації діяльності.
2. Способи та прийоми самомотивації.
3. Методи самомотивації (рефреймінг, самостимулювання, самовинагорода, самопрезентація та ін.).
4. Метод візуалізації як спосіб самомотивування педагога.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.
2. Мирончук Н.М. Самомотивація як складова самоорганізації викладача у професійній діяльності. *Проблеми освіти*: зб. наук. праць. 2018. Вип. 88 (частина 2). С. 65-74.

Додаткові:

1. Лук'янченко Н.Д., Бунтовська Л.Л. Мотивація персоналу: навч. посіб. Донецьк, 2004. 302 с.
2. Самоменеджмент: навчальний посібник / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 150 с.
3. Чкан А. С., Маркова С.В., Коваленко Н.М. Самоменеджмент : навчальний посібник. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.
4. Штепа О. С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості) : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012.
5. Юрик Н.Є. Самоменеджмент: курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 89 с.
6. Юринець З., Макара О. Самоменеджмент: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 271 с.

Практичні завдання *для самоаналізу та конструювання*

1) Дайте мотивуючі відповіді на запитання:

1. Що змушує вас прокидатися щоранку та більшість свого часу проводити за навчанням/роботою?
2. Уявіть, що Ви щодня робите гімнастику або здійснюєте пробіжки. Чому Ви це робите?
3. Щовечора Ви витрачаєте час, щоб записати у щоденнику завдання, які маєте виконати наступного дня. Чому Ви це робите?
4. Ви створили на YouTube власний канал. У вільний від навчання чи роботи час знімаєте ролики і поширюєте на своєму каналі. Ви ретельно готуєте зміст випусків і не отримуєте з того жодних доходів. Розумієте, що існує велика конкуренція і визнаєте факт, що навряд чи вдасться на цьому заробити. Однак продовжуєте готувати сценарії, знімати і монтувати відеоконтент у вільний час. Чому Ви це робите?

2) Виконайте завдання опитувальника МУН (мотивація успіху чи невдачі)

Інструкція: оберіть одну із відповідей «так» чи «ні» на поставлені запитання. Якщо вагаєтеся з відповіддю, обирайте «так», коли можна відповісти «швидше так, аніж ні». Так само ставимо «ні», коли Ви схиляєтеся до відповіді «швидше ні, аніж так». Відповідь, яка з'явилася найпершою, як правило, є найбільш точною.

1. Я, зазвичай, оптимістично налаштований/а, коли включаюся в роботу.
2. Переважно я здійснюю активні дії.
3. Схильний/а проявляти ініціативу.
4. Отримуючи пропозиції невідповідних завдань, намагаюся знайти причини, щоб відмовитись від їх виконання.
5. Досить часто обираю крайнощі: або надто легкі, або складні завдання.
6. Коли виникають перешкоди, не відступаю, а здійснюю пошук способів їх подолання.
7. Коли чергуються успіхи і невдачі, зазвичай я переоцінюю успіхи.
8. Успішність діяльності переважно залежить від мене, а не від будь-чийого контролю.
9. Коли я берусь за виконання важкого завдання, а часу бракує, я працюю значно повільніше та гірше.
10. Переважно я наполегливий у досягненні мети.
11. Своє майбутнє, в основному, я планую не на кілька днів, а на місяць чи рік.
12. Перш ніж ризикнути, я добре обмірковую.
13. Переважно я не дуже наполегливий у досягненні мети, якщо ніхто не контролює мене.
14. Намагаюся ставити перед собою середні за складністю або дещо завищені, але можливі для досягнення, цілі.
15. Якщо я не зміг виконати завдання, то, як правило, втрачаю інтерес до нього.
16. Якщо чергуються успіхи і невдачі, я схильний/а завищувати оцінку невдач.
17. Своє майбутнє прагну планувати на найближчий час.

18. Якщо працюю в умовах обмеженого часу, результативність моєї праці зазвичай підвищується, навіть якщо завдання складне.

19. Зазнаючи невдачі на шляху досягнення мети, я не відмовляюся від її досягнення.

20. Якщо я сам/а обрала для себе завдання, то у разі невдалого виконання, привабливість такого завдання стає більшою.

Ключ: нараховується по 1 балу за відповіді:

„Так”: 1,2,3,6,8,10,11,12,14,16,18,19,20.

„Ні”: 4,5,7,9,13,15,17.

3) Підберіть і проведіть з групою дві вправи на самомотивацію.

5) Створіть дві візуалізації – карту бажань: у професійній педагогічній діяльності та в особистому житті й презентуйте їх на занятті.

Технологія візуалізації мети «**Карта бажань**»
(інакше – «карта мрій», «карта життєвих очікувань»)

Алгоритм дій:

1. Взяти аркуш паперу. У середину аркуша розмістити своє фото, яке найбільше подобається.

2. Визначити сфери життя, які є найбільш цінними:

- у професійному житті: посада, кар'єра, коло професійного спілкування, професійні інтереси, професійне здоров'я, дослідницькі проекти тощо;
- в особистому житті: сім'я, сфера інтересів, друзі, сфера здоров'я тощо.

3. Розмістити довкола своєї фотографії картинки/малюнки, які візуалізують успіх, якого хочете досягти у визначених вами сферах.

4. З'єднати лініями фотографію в центрі аркуша із іншими зображеннями на аркуші.

Рекомендація: оберіть формат і форму карти бажань, яку зручно буде використовувати для щоденного споглядання.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

Тема. Саморефлексія та самодіагностування діяльності педагога-дослідника.

Мета: проаналізувати види саморефлексії та з'ясувати особливості використання методів саморефлексії та самодіагностування у педагогічній та дослідницькій діяльності.

Основні поняття теми: самоаналіз, саморефлексія, правило 30 секунд, метод п'яти пальців.

Методи роботи: презентація-обговорення, самоаналіз, саморефлексія, “правило 30 секунд”, метод п'яти пальців.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Саморефлексія у педагогічній діяльності.
2. Методи саморефлексії в самоорганізації педагогічної діяльності.
3. Метод самоспостереження у педагогічній діяльності (самоопитування, самоанкетування, самотестування, порівняння, постановка себе в ситуацію повторення подій).

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.

Додаткові:

1. Методи саморегуляції психічного стану особистості, їх різновиди та особливості застосування. Режим доступу: buchach-ruo.edukit.te.ua/

2. Самовиховання і саморегуляція особистості : навч. посіб. / уклад.: О.М. Шевчук. [2-е вид., переробл. та доповн.]. Умань: РВЦ «Софія», 2011. 128 с. Режим доступу: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jsru/bitstream/6789/4855/1.pdf>

3. Чкан А. С. та ін. Самоменеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.

4. Юрик Н.Є. Самоменеджмент: Курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 89 с.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняттю «рефлексія».
2. Розкрийте сутність прийому «правило 30 секунд».
3. Назвіть методи саморефлексії.

Практичні завдання

для самоаналізу та конструювання

1) Проаналізувати одне із виконаних у повсякденні завдань, використавши метод п'яти пальців Л.Зайверта (письмово).

Метод «П'яти пальців» (Л. Зайверт)

Параметр якості досягнення мети	Контрольні питання
М (мізинець) мета	Про що нове я сьогодні дізнався? Які важливі знання отримав? У чому зросла моя компетентність?
Б (безіменний) близькість до мети	Які оперативні завдання, що наближають мене до досягнення важливих цілей, я сьогодні вирішив? Досягнення яких цілей було недостатнім, неуспішним?
С (середній) стан	Що викликало позитивні емоції і високу мотивацію? Що було рутинним, нецікавим, важкими, виконувалося «понад силу»?
У (вказівний) послуга	Кому я допоміг, з ким знайшов спільну мову, з ким разом добре працював? З ким досвід співпраці був невдалим і чому?
В (великий) енергія, сила	На що витрачено найбільше енергії, фізичних сил? Чи оптимальним був розподіл енергетичних ресурсів протягом дня? Що зроблено сьогодні для підтримки здоров'я та фізичної форми?
К (кулак) концентрація на меті	Якими були цілі мого поточного дня? Яким чином я наближав себе до мети?

2) Здійсніть самоаналіз дня, відповівши на запитання:

1. Хто чи що перешкодило мені сьогодні досягти більшого?
2. Чи приніс/несла я сьогодні користь оточуючим мене людям?
3. Де я втратив/ла забагато часу на дрібницях?
4. Де я застосував/ла непотрібну критику?
5. Де я пішов/ла на даремні компроміси?
6. Де я висунув/ла надмірні вимоги до суб'єктів взаємодії?
7. Що могла б група по праву очікувати від мене?
8. Як можуть оцінювати/говорити про мене мої рідні, одногрупники, викладач(і)?
9. Від яких справ я міг/ла відмовитися сьогодні?

3) Поміркуйте над формою та структурою щоденника самоаналізу в професійній педагогічній діяльності. Запропонуйте розділи/блоки/запитання, які, на вашу думку, сприятимуть саморефлексії/ самоаналізу в професійній діяльності.

4) Виконайте завдання методики

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ

Інструкція. Відповідаючи на запитання, позначайте на бланку свою згоду “так”, знаком “+”, а незгоду “ні” – знаком “-”.

1. Чи було так, щоб аналіз вашого вчинку примирив вас з вашими близькими?

2. Чи змінювалися ваші духовні цінності після того, як ви, проаналізувавши свої недоліки, приймали рішення змінити їх?
3. Чи часто ви аналізуєте власну поведінку в конфліктних ситуаціях?
4. Чи часто буває так, щоб ваша поведінка у конфліктній ситуації залежала від вашого емоційного стану?
5. Чи ставили ви у своїй уяві на своє місце яку-небудь незнайому вам людину-невдачу?
6. Чи аналізуєте ви причини власних невдач?
7. Чи довго ви пам'ятаєте зустріч з людиною-невдахою?
8. Чи аналізуєте власну поведінку, якщо у вас довгий час не виникали проблемні ситуації?
9. Як ви вважаєте, чи це пов'язане з особистісною потребою розібратися у собі?
10. Чи аналізуєте власну поведінку, щоб порівняти себе з іншими?
11. Чи траплялися з вами випадки, коли аналіз ситуації призводив до зміни рішень, що були прийняті вами раніше, зміни вашої точки зору або переоцінки самого себе?
12. Чи часто ви усвідомлюєте причини власних вчинків?
13. Чи часто ви аналізуєте поведінку оточуючих вас людей, уникаючи аналізу власної?
14. Чи пробували ви виявити для себе причини своєї поведінки?
15. Чи вважаєте ви однозначною та безапеляційною для себе точку зору людини, яка авторитетна у проблемі, що вас цікавить?
16. Чи пробуєте ви аналізувати думки авторитетних людей?
17. Чи здійснюєте ви критичний аналіз позиції авторитетної людини, групи людей?
18. Чи протиставляєте ви думці авторитетної людини власні добре обмірковані аргументи "проти"?
19. Чи співпадає, як правило, ваша точка зору на будь-яку проблему з думкою авторитетної людини у цій галузі?
20. Чи намагаєтеся ви знайти причину яких-небудь невирішених життєвих суперечностей, що стосуються вас?
21. Чи буває так, що людські цінності, прийняті у суспільстві, ви критикуєте?
22. Чи часто суспільна думка здатна диктувати вам певний образ життя?
23. Чи вважаєте ви, що вміння аналізувати вами власну поведінку завжди призводить до прийняття єдиного правильного рішення?
24. Чи робите спробу аналізувати власну чи чужу поведінку, якщо розумієте, що це може призвести до виникнення негативних емоцій, неприйнятних для вас?
25. Чи міркували ви про поведінку незнайомих вам людей, порівнюючи їх з собою?
26. Чи намагаєтеся ви зайняти позицію незнайомої вам людини у конфліктній ситуації, співставляючи її зі своєю?

27. Чи вели ви коли-небудь щоденники, куди записували власні думки, переживання?

28. Чи часто, аналізуючи власні невдачі, ви схильєтеся до оцінки власної поведінки?

29. Чи часто, аналізуючи власні невдачі, ви приходите до висновку, що винуватцем є безлад у соціальному житті?

30. Чи притаманна аналізу вашої поведінки більшою мірою емоційна оцінка?

31. Чи наявна в аналізі вашої поведінки більшою мірою чітка словесна логіка?

32. Чи часто суспільство здатне нав'язати вам певний стиль поведінки?

33. Чи вважаєте ви обов'язковим для себе враховувати усі тенденції моди, певного стилю одягу та ін.?

34. Чи часто буває так, що проаналізувавши власну поведінку, ви змінюєте свій стиль спілкування з людьми?

Для визначення рівня розвитку педагогічної рефлексії необхідно співвіднести результати, отримані у процесі діагностування, з ключем. За кожну відповідь, що співпадає з ключем, нараховується 1 бал, отримані бали підсумовуються.

Ключ

1 + 6 + 11 + 16 + 21 + 26 + 31 +

2 + 7 + 12 + 17 + 22 - 27 + 32 -

3 + 8 + 13 - 18 + 23 + 28 + 33 -

4 - 9 + 14 + 19 - 24 + 29 - 34 +

5 + 10 - 15 - 20 + 25 + 30 -

(Інтерпретація результатів під час заняття)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8

Тема. Самоконтроль та саморегуляція діяльності педагога-дослідника.

Мета: з'ясувати механізми застосування волі в діяльності, проаналізувати методи і техніки контролю, самоконтролю та саморегуляції у дослідницькій та педагогічній діяльності.

Основні поняття теми: самоконтроль, саморегуляція, воля, аутогенне тренування, психофізичний стан особистості.

Методи роботи: презентація-обговорення, самоконтроль, саморегуляція, “правило 30 секунд”, метод п'яти пальців, аутогенне тренування.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Воля та її роль у самоорганізації діяльності педагога. Рівні регуляції психофізичного стану особистості педагога.

2. Прийоми і техніки самоконтролю та саморегуляції у педагогічній діяльності: методики для подолання емоційної напруги під час спілкування; аутогенне тренування.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.

Додаткові:

1. Методи саморегуляції психічного стану особистості, їх різновиди та особливості застосування. Режим доступу: buchach-ruo.edukit.te.ua/

2. Самовиховання і саморегуляція особистості : навч. посіб. / уклад.: О.М. Шевчук. [2-е вид., переробл. та доповн.]. Умань: РВЦ «Софія», 2011. 128 с. Режим доступу: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/4855/1.pdf>

3. Чкан А. С. Самоменеджмент : навчальний посібник / А.С. Чкан, С.В. Маркова, Н.М. Коваленко. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.

4. Юрик Н.Є. Самоменеджмент: Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. – 89 с.

Питання для самоконтролю:

1. Поясніть значення поняття «воля».

2. Назвіть рівні саморегуляції психофізичного стану особистості.

3. Що таке аутогенне тренування, з якою метою воно застосовується?

4. Назвіть прийоми самоконтролю в педагогічній діяльності.

Практичні завдання

для самоаналізу та конструювання

1) Підібрати і провести з групою вправи на саморегуляцію психічного стану, самозаспокоєння, переключення на іншу справу тощо.

2) Вправа «Завдання та способи самоконтролю»

Визначте для себе три завдання, які Вам складно виконувати, де треба виявити волю, самомотивацію. До кожного завдання напишіть вправ/кроки, які застосовуватимете, проявляючи вольові зусилля

№	Завдання	Способи/техніки/вправи самоконтролю/самопримушування/ саморегуляції/тощо
1		
2		
3		

3) Виконати завдання методики:

Шкала внутрішньої сутності, сильних інших і випадку (Ханна Левенсон)

Інструкція. Прочитайте уважно твердження й вкажіть ступінь Вашої згоди чи незгоди з ними, використовуючи запропоновану шкалу: 1 - категорично не згоден; 2 – переважно не згоден; 3 – частково не згоден; 4 – частково згоден; 5 – переважно згоден; 6 – повністю згоден.

1. Зможу я стати лідером чи ні – залежить, переважно, від моїх здібностей.
2. Моїм життям, істотним чином, керують випадкові події.
3. Мені видається, що все, що відбувається у моєму житті, визначається, переважно, впливовими людьми.
4. Потраплю я в складну ситуацію чи ні – залежить від того, наскільки я вмю керувати ситуацією.
5. Коли я щось планую, то впевнений, що зможу реалізувати свій план.
6. Часто немає жодної можливості захистити мої особисті інтереси від невезіння.
7. Якщо я досягаю того, чого хочу, то це зазвичай відбувається тому, що я везучий.
8. Хоча я, можливо, маю всі необхідні якості, мені не бачити посади відповідального керівника, якщо не звернутися до сильних світу цього.
9. Як багато у мене друзів – залежить від того, наскільки я є хороша людина.
10. Я часто переконувався: якщо щось мало відбутися, то воно обов'язково відбувається.
11. Моїм життям, головним чином, керують інші люди, які мають статус у суспільстві, вплив або владу.
12. Потраплю я в складну ситуацію чи ні – головним чином, справа, випадку.
13. У таких людей, як я, дуже мало можливостей відстояти свої особисті інтереси, якщо вони вступають у суперечність з інтересами впливових людей, які мають важелі тиску.
14. Думаю, не завжди видається благорозумним планувати свої справи надовго вперед, тому що багато речей є предметом везіння чи невезіння.
15. Щоби отримати бажане, потрібно догоджати тим, хто вищий за тебе за статусом.

16. Зможу я стати лідером чи ні – залежить від того, чи достатньо я везучий/а, щоби в потрібний час опинитися у потрібному місці.

17. Якби усі впливові люди вирішили, що я їм не подобаюся, то я, напевно, не зміг/ла би завести багато друзів.

18. Майже завжди я сам/а можу визначати те, що відбудеться у моєму житті.

19. Я, зазвичай, здатен/на захистити свої інтереси.

20. Чи потраплю я в автомобільну пригоду, залежить, головним чином, від іншого водія.

21. Якщо я досягаю бажаного, таке, зазвичай, відбувається тому, що заради цього я старанно і наполегливо працював.

22. Щоб мої плани здійснювалися, я намагаюся їх узгоджувати з бажаннями людей, які мають наді мною владу.

23. Моє життя визначається моїми власними діями.

24. Є у мене друзі чи ні, багато їх чи мало – це все визначається долею.

(Інтерпретація результатів методики надається під час заняття)

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

Тема. Ергономічні основи організації предметного середовища праці педагога-дослідника.

Мета: поглибити знання студентів про організацію режиму дня для педагога, про алгоритм укладання режиму дня, з'ясувати відомі способи предметно-просторової самоорганізації (зокрема створення різних зон, упорядкування робочої зони, використання різного роду органайзерів тощо); розвивати критичне та логічне мислення, творчу уяву, аналітичні процеси, мовлення; виховувати здатність та потребу бути організованим, відповідальним, акуратним.

Основні поняття теми: режим дня, фізичні вправи, повноцінний сон, робоча зона, робочий простір, органайзер, щоденник, картотека, портфоліо.

Методи роботи: самоаналіз, рефлексія, планування, укладання портфоліо, створення органайзерів.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Організація режиму дня – передумова щоденного успіху.
2. Предметно-просторова самоорганізація у педагогічній діяльності: аналіз ситуації, створення плану дій, виконання дії.
3. Принципи і способи упорядкування робочої зони та робочого місця.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.

Додаткові:

1. Карапузова Н.Д., Починок Є.А., Помогайбо В.М. Основи педагогічної ергономіки: навч. посібн. Київ, 2012. 201 с.

2. Kim L. Multitasking is Killing Your Brain. Р.д.: <https://medium.com/the-mission/multitasking-is-killing-your-brain-79104e62e930>

3. Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2013.

4. Чкан А. С. та ін. Самоменеджмент : навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.

5. Юрик Н.Є. Самоменеджмент : курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 89 с.

Питання для самоконтролю:

1. Яку роль відіграє повноцінний сон у життєдіяльності педагога?
2. Які б фізичні вправи ви могли б порекомендувати для збереження працездатності педагога?
3. Назвіть способи впорядкування робочої зони.
4. Яку роль відіграє планування в організації просторово-часових ресурсів?
5. Назвіть відомі вам органайзери та їх призначення.
6. Які органайзери використовуєте ви в організації своєї діяльності?

Практичні завдання

для самоаналізу та проєктування

1) Створити/представити органайзери, які будуть використані/використовуються у навчанні/дослідженні (картотеки, щоденники, підставки, розподільники, папки тощо). Зробити фото і опис.

2) Виконати вправу «Упорядкування»:

Проаналізуйте предмети у робочій зоні кімнати/робочому місці, згрупуйте їх у три категорії: викидаю, зберігаю, відкладаю (залишаю на потім). Предмети, які потребують відкладення, означають, що людина ще не вирішила, викинути чи залишити об'єкт, або не визначила їх місце/роль/цінність. Заповніть таблицю.

Викидаю	Зберігаю	Відкладаю

3) Доповнити перелік завдань, які вчитель початкової школи може делегувати для учнів/інших учителів/батьків.

Перелік завдань, які вчитель початкової школи може делегувати:

<i>учням</i>	<i>педагогам</i>	<i>батькам</i>
<ul style="list-style-type: none">• створення ілюстрацій або інших візуальних матеріалів;• допомога вчителю з перевіркою домашніх завдань або інших завдань;• проведення міні-досліджень з предмету;.....	<ul style="list-style-type: none">• індивідуальні або групові консультації з учнями, які потребують додаткової підтримки або відповідно до спеціалізації вчителя;• організація і проведення позаурочних заходів (шкільні виставки, конкурси, екскурсії тощо);.....	<ul style="list-style-type: none">• організація та проведення екскурсій та позакласних заходів;• допомога у підготовці матеріалів для шкільних проєктів, тематичних уроків (наприклад, природні матеріали, фотографії, вирізки з газет);.....

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 10

Тема. Принципи організації та самоорганізація науково-дослідницької роботи педагога.

Мета: вчитися застосовувати принципи організації наукової праці педагога, розвивати навички самоорганізації у процесі виконання дослідницької роботи та під час комунікативної взаємодії з іншими суб'єктами, формувати позитивну самомотивацію та потребу до раціонального розподілу своїх ресурсів у дослідницькій діяльності.

Основні поняття теми: самоорганізація, наукова організація праці педагога-дослідника, комунікативні стратегії, інформаційне спілкування

Методи роботи: контекстне планування, укладання бібліографії, діагностичні методи.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Особливості розумової діяльності педагога-дослідника.
2. Загальні принципи організації наукової праці педагога-дослідника.
3. Методи організації наукової праці педагога-дослідника.
4. Загальні принципи роботи над виконанням магістерської роботи.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.

Додаткові:

1. Методологія наукової діяльності: навч. посібн. / за ред. Д.В. Чернілевського. [2-ге вид., допов.]. Вінниця, 2010. – 484 с.

2. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. Київ, 1997. 96 с.

3. Оліяр М. П., Русин Г. А., Червінська. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2013.

4. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр навч. літератури, 2010. 352 с.

5. Основи наукового педагогічного дослідження. Курлянд З.Н., Хмелюк Р.І., Семенова А.В. та ін. *Педагогіка вищої школи*: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. С. 23-29.

6. Поліхун Н. Як стати дослідником: навч.-метод. посіб. для учнів. 2-ге вид., доп. Київ: ТОВ «Праймдрук», 2012. 224 с.

7. Шквир О. Л., Дудчак Г. І. Опорно-інструктивні матеріали до написання та захисту курсових і дипломних робіт в умовах ступеневої освіти. Хмельницький: ХГПА, 2012. 39 с. Режим доступу: oa.elibukr.org/bitstream/.../1/навчальний%20посібник.doc, с. 7-10.

Питання для самоконтролю

1. Визначте загальні принципи наукової організації праці.
2. Вкажіть вимоги до раціональної організації праці дослідника.

3. Назвіть вимоги до організації робочого місяця дослідника.
4. Назвіть атрибути праці дослідника.
5. Які години вважаються оптимальними для творчої роботи?

Практичні завдання

для самоаналізу та проектування

1) **Контекстне планування:** скласти план роботи (послідовні кроки) з виконання магістерського дослідження. Використайте метод контекстного планування.

2) Укласти список джерел (книги, статті, монографії, ін.) (10-15 позицій, 2015-2023 років) за темою дослідження.

3) Виконати завдання методики:

Методика «Схильність педагога до творчого саморозвитку»

Твердження	Цілком так, 5 балів	Більше так, аніж ні, 4 бали	І так, і ні, 3 бали	Більше ні, аніж так, 2 бали	Ні, 1 бал
Я прагну вивчати себе					
Незважаючи на зайнятість домашніми справами, працею, завжди залишаю час для розвитку					
Перешкоди зазвичай стимулюють мою активність					
Завжди шукаю зворотний зв'язок, бо це допомагає себе пізнати й оцінити					
Я вивчаю власні почуття і досвід					
Я багато читаю					
Широко дискутую з потрібних для мене питань					
Твердо вірю в свої можливості					
Прагну бути більш відкритим/ою					
Усвідомлюю вплив, який на мене спричиняють інші					
Керую власним професійним розвитком і отримую позитивні результати					
Отримую задоволення від нових знань					
Посилення відповідальності мене не лякає					
Я би схвально поставився/лася до мого підвищення у професійній діяльності					
Сума балів					

Довідкова інформація:

Контекстне планування – такий спосіб запису завдання, за якого воно легко згадується у разі настання обставин, які підходять для його виконання.

Технологія контекстного планування складається з таких дій:

- 1) визначення власних контекстів і створення для них зручних носіїв (окремі розділи в щоденнику; папки; стікери; закладки; дошки; аркуші паперу, прикріплені в потрібному місці, тощо);
- 2) укладання списку завдань, які потрібно виконати за появи контекстів;
- 3) перегляд потрібного списку за наближення відповідного контексту.

Наприклад, контекст *«Дослідницька робота»*

1. Створити у щоденнику розділ *«Дослідницька робота»*.

2. Написати завдання, які пов'язані з дослідницькою роботою:

«Консультація з науковим керівником»:

- уточнити у наукового керівника завдання дослідження;
- обговорити зміст анкети/опитувальника, ін.

«У бібліотеці»

- переглянути посібник з діагностичними методиками.

«Робочий процес»/«Робота з комп'ютером»:

- підготувати опитувальник для роботи;
- розпочати дослід: підготувати матеріали, інструменти, ін.

3. Переглянути увечері завдання на наступний день, щоб підготувати необхідні матеріали та урахувати обставини.

Інший/додатковий спосіб контекстного планування – створення папки з відповідною назвою (наприклад, папка *«Кваліфікаційна робота»/«Матеріали дослідження»/* тощо. Для виконання дослідницького завдання/проєкту доцільно створити спеціальну папку, відповідно підписати її або наклеїти етикетку з відповідним надписом та обрати для неї доступне місце. Папка використовується для збору матеріалу (роздруківок, статей, записів, рисунків, ін.) за темою дослідницького завдання/проєкту. Інформація у папці накопичується заздалегідь і поступово, й в обраний для роботи час може бути опрацьована та проаналізована. Таку контекстну папку можна створити в електронному вигляді, поступово наповнюючи її необхідним матеріалом.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 11

Тема. Портфоліо як засіб самоорганізації та саморозвитку педагога.

Мета: проаналізувати власні досягнення та сформулювати перспективи удосконалення в професійному зростанні.

Основні поняття теми: самопрезентування, портфоліо, досягнення, візитівка, резюме, досвід.

Методи роботи: презентування, аналіз, самоаналіз, рефлексія.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Метод самопрезентування особистості у професійній діяльності: складання резюме; розроблення візитівки, публічний виступ (презентація досвіду), співбесіда-інтерв'ю, об'ява про пошук роботи, захист проекту, портфоліо, майстер-клас, аналітичний звіт, відкрите заняття тощо).

2. Портфоліо як засіб організації діяльності педагога. Види портфоліо.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н. М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.

Додаткові:

1. *Моделювання портфоліо педагога* : навч.-метод. посібник; уклад. Н.В. Бахмат. 2-ге вид., перер. і доп. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2014. 72 с.

2. *Самопрезентація*. Режим доступу: <https://krasnomovec.club/uspishna-samoprezentatsiya/>

3. *Самопрезентація вчителя початкової школи*. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/samoprezentatsiia-vchytelia-pochatkovoi-shkoly-644868.html>

Питання для самоконтролю:

1. Що таке самопрезентація особистості?
2. Яка мета самопрезентації особистості?
3. Які є методи самопрезентації?
4. Яке призначення резюме та візитки, вимоги до них?
5. Які є правила самопрезентації особистості?
6. Яка роль самопрезентації у процесах сертифікації вчителя?

Практичні завдання

для самоаналізу та проектування

1) Розробити власне організаційне портфоліо і презентувати його на занятті.

Портфоліо педагога – це засіб систематизації й представлення його професійних досягнень, методик, проєктів, робіт, а також власної рефлексії. Це може бути папка з різними матеріалами: відкриті заняття, проєкти, статті, методичні рекомендації, аналізи результатів навчання тощо. Види портфоліо можуть включати особисті, дослідницькі, відображення професійних

здібностей чи навчальні портфоліо. Кожен з них має свої особливості та завдання.

2) Розробити і презентувати на занятті власну візитівку і резюме.

Призначення **резюме** – надати роботодавцю короткий, але вичерпний огляд професійного досвіду, навичок, освіти та досягнень кандидата.

Під час складання резюме слід врахувати такі вимоги:

- Чіткість і структурованість інформації.
- Лаконічність та інформативність.
- Відсутність граматичних і стилістичних помилок.
- Актуальність й істинність інформації.
- Відповідність позиції, на яку претендує кандидат.

Візитівка призначена для швидкого обміну контактними даними під час професійних зустрічей та заходів.

Вимоги до складання візитівки:

- Лаконічність і зрозумілість інформації.
- Включення основних контактних даних: ім'я, посада, організація, телефон, email.
- Відповідність стилю роду діяльності чи бренду установи/організації.
- Якість друку матеріалів.

Приклад:

Резюме

Вікторія
Педагог-організатор

Про себе
Креативний підхід до організації навчального процесу, здатність до використання інноваційних методик та технологій для стимулювання навчання та розвитку учня, бажання постійно вдосконалювати свої знання та навички є невід'ємною частиною моєї професійної ідентичності.

Досвід роботи
Педагог-організатор
Сарновичанській ліцей
У роботі дотримуюсь принципів науковості, проблемності, зв'язку із життям. Велику увагу приділяю інтерактивним формам роботи, які розвивають мислення, формують пізнавальну діяльність учня. На заняттях застосовую проєктну методику, роботу в творчих групах, взаємодіюче навчання. Виховую в учнів почуття патріотизму, любові до своєї країни, поваги до культурного й духовного надбання українського народу. Формую пізнавальні інтереси дітей як на уроках, так і у позурочний час.

Навички

- Лідерські якості
- Знання сучасних методик навчання
- Креативність та інноваційність
- Вміння працювати в команді
- Увага до дрібниць

Контактні дані
[email]@gmail.com
+38 (099) [phone] 23
Коропівка, Україна

Мови

- Англійська мова B2
- Польська мова B2
- Українська мова Рідна мова

Нагороди та відзнаки

- Грамота Всеукраїнське об'єднання «Мистецький вектор» м.Миколаїв
- За значний особистий внесок у справу патріотичного виховання, розвиток української національної культури. 28.06.2023р.
- КЗ «Житомирський ОШППО» Житомирської обласної ради
- Диплом учасника Обласної виставки перспективного педагогічного досвіду «Сучасна освіта Житомирщини-2022» пак. №101-ОД від 18.03.2022р.

Візитівка

ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Юлія [email]

М.Житомир

09772 [phone]

Для учнів початкових класів:

- допомога у вивченні предметів (математика, українська мова, ЯДС, англійська мова та читання);
- допомога у виконанні домашніх завдань.

Підготовка дітей до школи:

- вчимося читати та писати;
- розвиваємо критичне мислення;
- спілкуємося екологічно;
- розвиваємо логіку;
- розуміємо, а не заучуємо.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 12

Тема. Розв'язування професійно орієнтованих ситуацій самоорганізації у педагогічній діяльності. Есе-рефлексія.

Мета: узагальнити зміст навчальної дисципліни, з'ясувати ситуації самоорганізації, які виникали в здобувачів у процесі вивчення дисципліни, проаналізувати методи їх розв'язання, з'ясувати перспективи удосконалення змісту і методів роботи.

Основні поняття теми: ситуаційний підхід, проблемна ситуація, задача, оперативна самоорганізація, стратегічна самоорганізація, тактична самоорганізація, рефлексія, методи самоорганізації.

Методи роботи: правило 30 секунд, метод п'яти пальців, робота з аркушем саморефлексії, тестові завдання в Project та ін.

План

I. Обговорення теоретичних питань.

1. Узагальнення змісту вивченого з навчальної дисципліни.
2. Розв'язування професійно орієнтованих ситуацій самоорганізації.

II. Обговорення та презентування практичних завдань.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Мирончук Н. М. Основи самоорганізації в професійній діяльності: посібн. Житомир, 2020.
2. Конспект лекцій, зошити з практичних занять.

Практичні завдання

1. Опишіть 3-4 ситуації самоорганізації в навчально-професійній діяльності, які виникали у період вивчення навчальної дисципліни та покажіть способи і методи ваших дій для розв'язання ситуації.

2. Напишіть есе “Рефлексія рівня засвоєння навчального курсу” за орієнтовним планом:

1. Визначте, наскільки Ви є організованою особистістю.
2. Оцініть рівень Вашої участі у виконанні практичних занять:

Високий	Достатній	Посередній (ситуативний)	Початковий (недостатній)

Поясніть, чому обрали відповідну позицію.

3. Які методи роботи під час проведення навчальних занять/ вивчення дисципліни були для Вас ефективними/неефективними?

4. Які знання, досвід для Вас виявився цінним (щодо планування повсякденної діяльності, організації, контролю навчальної/професійної діяльності, збереження/відновлення ресурсів власної особистості, самомотивування тощо)? *з конкретними прикладами.*

5. Що із вивченого чи набутого Ви упроваджуєте/спробували упровадити в повсякденну діяльність?

6. Які методи/техніки/прийоми самоорганізації у педагогічній діяльності можете охарактеризувати?

7. Що б Ви хотіли привнести у вивчення дисципліни, що змінити (зміст роботи, методи роботи, інше).

8. Як би Ви дали власне визначення самоорганізації педагога у професійній діяльності?

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНІ СИТУАЦІЇ В РОБОТІ ПЕДАГОГА

Ситуація 1

Педагог має укласти звіт щодо проробленої дослідницької роботи упродовж навчального року. Поміркуйте, які види дослідницької роботи може здійснювати шкільний педагог.

- 1. Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
- 2. Назвіть вимоги до виконання педагогом дослідницької роботи. Які види дослідницької роботи може здійснювати вчитель початкової школи?*
- 3. Напишіть алгоритм роботи з підготовки наукового звіту (звіту про дослідницьку роботу).*

Ситуація 2

За темою дипломної роботи Вам потрібно написати статтю. Однак Ви не можете змусити себе розпочати роботу над нею. Термін подачі статті закінчується через два тижні.

- 1. Сформулюйте вимоги до наукової публікації.*
- 2. Визначте вид самоорганізації педагога у цій ситуації.*
- 3. Сплануйте роботу над написанням наукової статті. Які мотиватори для виконання завдання можна використати?*

Ситуація 3

Молодого педагога запросили взяти участь у онлайн-конференції з теми “Методи виховання на заняттях із учнями”. Конференція відбудеться за два тижні. Для молодого педагога це перший досвід участі у такій конференції. Він упевнений, що йому буде складно впоратися із таким завданням.

- 1. Визначте вид самоорганізації педагога у цій ситуації.*
- 2. Сплануйте дії педагога з підготовки в онлайн-конференції.*
- 3. Визначте методи роботи молодого педагога з позитивного налаштування на участь у конференції.*

Ситуація 4

Учитель працює в школі декілька років. За цей час проявив себе як талановитий педагогічний працівник, отримав значні здобутки. Вчитель вирішив спробувати свої сили у конкурсі «Вчитель року», який проходить через шість місяців. Цим він прагне підвищити свою професійну майстерність, поділитися власним педагогічним досвідом.

- 1. Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
- 2. Поставте себе на місце цього вчителя та спроєктуйте перелік завдань для підготовки та участі в конкурсі.*
- 3. Запропонуйте ідею цікавого уроку для конкурсу.*

Ситуація 5

Студент отримав завдання написати реферат з окресленої викладачем проблеми. Готувати завдання студент розпочав напередодні пари, вирішивши

скористатися Інтернет-ресурсами. Однак виникли проблеми з інтернет-з'єднанням: зв'язок був відсутній.

- 1. Спрогнозуйте дії студента у такій ситуації.*
- 2. Сформуйте вимоги щодо підготовки до такого роду наукових робіт.*
- 3. Визначте вид самоорганізації студента у цій ситуації.*

Ситуація 6

У процесі вивчення навчального курсу “Педагогіка” для кращого засвоєння матеріалу щодо інноваційного педагогічного досвіду викладач доручив студентам написати наукову статтю про кращі, за їх оцінкою, методи роботи викладачів закладу.

- 1. Визначте вид самоорганізації діяльності у цій ситуації.*
- 2. Обміркуйте свої кроки для виконання такого завдання.*
- 3. Спроектуйте свою діяльність.*

Ситуація 7

Педагог отримав завдання виступити на засіданні педагогічної ради з доповіддю “Методи та прийоми розвитку критичного мислення учнів”. Засідання педагогічної ради має відбутися через два тижні.

- 1. Вкажіть вид самоорганізації педагога.*
- 2. Спроектуйте організаційні та методичні дії педагога.*
- 3. Підготуйте план доповіді.*

Ситуація 8

Педагога запросили відвідати тренінг “Педагогіка партнерства як продуктивна форма взаємодії, вчителя та учнів”, який відбудеться через тиждень.

- 1. Які організаційні та методичні дії педагога у цій ситуації є доцільними?*
- 2. Який би план тренінгу запропонували Ви?*
- 3. Вкажіть вид самоорганізації діяльності педагога.*

Ситуація 9

Педагог має укласти звіт щодо проробленої наукової роботи упродовж навчального року. Поміркуйте, які види наукової роботи може здійснювати шкільний вчитель/студент.

Назвіть вимоги до виконання педагогом/студентом наукової роботи. Які види наукової роботи може здійснювати вчитель початкової школи/ студент?

Вкажіть вид самоорганізації педагога/студента.

Напишіть алгоритм роботи з підготовки наукового звіту.

Ситуація 10

Учень 1-А класу не відвідував уроки впродовж 2 місяців через проблеми зі здоров'ям. Вчитель повинен розробити план роботи з учнем для опанування матеріалу на рівні з усім класом.

1. *Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
2. *Розробіть індивідуальний план роботи з учнем*
3. *Якими вміннями та навичками самоорганізації повинен володіти педагог?*

Ситуація 11

У 2 клас прийшла нова учениця – дитина з особливими освітніми потребами. Для допомоги дівчинці був призначений асистент учителя. Учителю-класоводу необхідно розробити інструкції асистенту.

1. *Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
2. *Які функції виконує асистент учителя?*
3. *Розробіть приклад інструкції.*

Ситуація 12

Вчитель 4 класу планує наступного року пройти позачергову атестацію, щоб отримати вищу категорію. Заступник директора, який відповідає за атестацію педагогів, зазначив, що потрібно пройти курси підвищення кваліфікації та мати відповідні підстави для позачергової атестації.

1. *Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
2. *Як учителю підготуватися? Які умови позачергової атестації?*
3. *Які вміння та навички самоорганізації мають бути сформовані у педагога?*

Ситуація 13

Вчитель збирається проводити урок «Я досліджую світ» з теми «Однорічні та багаторічні рослини». На урок підготовлені цікавий матеріал, наочність та мультимедіа. Усе чітко сплановано, визначено формат уроку – інтегрований урок, увімкнено мультимедійну дошку, на столі – наочність. Починається урок, усе йде за планом, але раптом пролунав сигнал повітряної тривоги. Педагог оперативно організовує перехід дітей до укриття, і в укритті вирішує продовжити урок, але вже без допоміжних технічних засобів.

1. *Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
2. *Надайте варіант продовження уроку вчителем.*
3. *Сформууйте рекомендації вчителю стосовно дій у неочікуваних ситуаціях.*

Ситуація 14

Через два тижні від початку навчального року вчитель-початківець класовод 1-го класу має провести батьківські збори. Він страшенно нервується, оскільки це перші батьківські збори в його педагогічній практиці, які йому доведеться провести.

1. *Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
2. *Порадьте методи і прийоми для самоорганізації діяльності вчителя.*
3. *Складіть план проведення батьківських зборів у першому класі.*

Ситуація 15

Учителька-початківець прийшла на свій перший урок. Хвилюючись, вона почала пояснення нового матеріалу, однак через деякий час відчула, що клас неуважний і не сприймає її пояснення. Їй не вдалося змусити себе зосередитися, оскільки заважав шум. Пройшовши поміж рядами, вона побачила, що один із учнів постукує пеналом по парті. За кожним ударом лунав сміх на весь клас.

- 1. Визначте вид ситуації самоорганізації у діяльності педагога.*
- 2. Якою має бути реакція вчительки?*
- 3. Проаналізуйте причини такої поведінки учнів. Запропонуйте можливі варіанти роботи педагога з класом з метою уникнення таких ситуацій.*

Ситуація 16

На початку уроку вчитель постійно витрачав час на відновлення дисципліни у класі. Кілька хвилин у класі утримувалася тиша, потім знову виникав ледь помітний шум, джерело якого неможливо було встановити. Вчитель здогадався, що джерелом шуму є один учень, дії якого підхоплюються потім усім класом. Через кілька уроків вчитель виявив порушника, натомість учні класу вважали його героєм.

- 1. Встановіть можливі причини такої поведінки учня.*
- 2. Визначте вид ситуації самоорганізації педагога, якщо він повинен прореагувати на поведінку учня “тут і зараз”.*
- 3. Сплануйте організаційно-методичні та виховні дії вчителя, спрямовані на відновлення дисципліни у класі.*

Ситуація 17

Вас направили для проходження активної практики в одну із шкіл міста. Керівництво закладу запропонувало вам стати на заміну уроків англійської мови у початкових класах, оскільки вчитель іноземної мови перебував на лікарняному. При цьому така діяльність мала бути зарахована як практика.

- 1. Спроектуйте свої дії у цій ситуації.*
- 2. Яких методичних та організаційних дій потребуватиме ваша діяльність у випадку вашої згоди?*
- 3. Вкажіть вид самоорганізації у цій ситуації.*

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Психолого-педагогічні чинники професійного здоров'я педагога.
2. Види діяльності педагога в закладі загальної середньої та фахової передвищої освіти.
3. Особливості професійної діяльності педагога та її стресогенний характер.
4. Професійні деструкції та труднощі діяльності педагога.
5. Поняття про професійно особистісні деформації. Емоційне вигорання як показник професійно особистісної деформації.
6. Професійне вигорання та можливі причини його появи.
7. Працездатність та функціональні стани. Біоритми та їх значення для планування роботи.
8. Показники ефективності професійної діяльності педагога.
9. Професійна ефективність праці педагога.
10. Підходи до розгляду явища самоорганізації у соціально-філософських науках.
11. Самоорганізація у професійній діяльності: сутність і функції.
12. Структура процесу самоорганізації у професійній діяльності та її психологічні механізми.
13. Алгоритм процесу самоорганізації.
14. Види ситуацій самоорганізації педагога у професійній діяльності.
15. Сутність поняття “ціль”, види цілей та проблеми у визначенні цілей.
16. Вимоги до постановки цілей. SMART-метод.
17. Методи цілевизначення: дерево цілей.
18. Методи цілевизначення: метод Ейзенхауера.
19. Планування роботи педагога. Принципи та правила планування.
20. Першочергові та другорядні завдання в плані. Метод «АВС» для визначення пріоритетів завдань.
21. Методи планування робочого часу. Методи “Альпи”, “Помідор (pomodoro)”, самофотографування та ін.
22. Метод рефреймінгу та помідора.
23. Розподіл часових ресурсів у діяльності педагога. Методи планування часу.
24. Делегування завдань як один із способів самоорганізації.
25. Самомотивування як складова самоорганізації особистості педагога.
26. Методи самомотивації (рефреймінг, самостимулювання, самовинагорода та ін.).
27. Метод самопрезентування особистості у професійній діяльності.

28. Методи налаштування на виконання неприємних справ: поділу слона, швейцарського сиру, поїдання жаб і т.п.

29. Методи та техніки самомотивування.

30. Рефлексія у професійній діяльності педагога.

31. Метод самостереження у педагогічній діяльності (самоопитування, самоанкетування, самотестування, порівняння, постановка себе в ситуацію повторення подій).

32. Воля та її роль у самоорганізації діяльності педагога.

33. Сутність самоконтролю як функції самоорганізації.

34. Прийоми і техніки саморегуляції.

35. Функціональні стани людини в праці та їх регулювання.

36. Режим дня та його ціннісні аспекти для збереження професійної ефективності.

37. Предметно-просторова самоорганізація у педагогічній діяльності: аналіз ситуації, створення плану дій, виконання дії.

38. Характеристика організованого середовища професійної діяльності та можливі проблеми організації.

39. Принципи і способи упорядкування робочої зони та робочого місця.

40. Загальні принципи організації наукової праці педагога-дослідника.

41. Особливості розумової діяльності педагога-дослідника.

42. Загальні принципи роботи над виконанням магістерської роботи.

Критерії оцінювання відповіді студента на занятті

За шкалою університету	За шкалою ECTS	За національною шкалою	Критерії відповіді
90-100	A	Відмінно	Глибоко обґрунтований, логічний виклад навчального матеріалу; містить приклади, що свідчать про творче застосування матеріалу. Відповідь є стилістично та граматично правильною
82-89	B	Добре	Відтворення матеріалу є свідомим, повним; можливі деякі неточності в другорядному матеріалі. Відповідь обґрунтована, дещо порушена послідовність викладу. Відповідь є стилістично та граматично правильною
74-81	C		Відтворення матеріалу є свідомим, з незначними помилками; дещо порушена послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь є стилістично правильною, містить незначні граматичні помилки
64-73	D	Задовільно	Відповіді студента властиве шаблонне використання теоретичного матеріалу під час виконання завдання, послідовність і логічність відповіді порушена. Самостійність мислення проявляється недостатньо, відсутні приклади практичного застосування матеріалу. Відповідь є стилістично правильною, містить незначні граматичні помилки
60-63	E		Відтворюється лише частина матеріалу, відповідь містить помилки, судження необґрунтовані, недостатньою є самостійність мислення. Студент виявляє мінімальний рівень знань. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки
35-59	FX	Незадовільно	Несвідоме відтворення невеликої частини матеріалу з істотними помилками і прогалинами
0-34	F		Повне незнання матеріалу, нездатність його пояснити або відтворити частково

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Афірмація – це спеціальні невеликі тексти або вирази, які впливають на людину на психологічному рівні “автоматично”, на підсвідомому рівні.

Візуалізація – метод підвищення мотивації, що полягає в уявному проживанні бажаного.

Делегування – це передоручення своїх обов’язків іншим людям з метою отримання додаткового резерву часу.

Ефективність праці педагога – спроможність ним розв’язувати поставлені завдання своєчасно і точно упродовж визначеного часу (надійно) й з найменшими затратами сил, засобів, енергії та матеріалів.

Картотека – впорядкована збірка інформації/даних на паперових картках невеликого формату; скринька для зберігання паперових носіїв інформації.

Метод “Помідора” – техніка управління часом, яка передбачає розподіл часу виконання завдання на 25-хвилинні періоди («помідори»), між якими є короткі перерви.

Органайзер – це предмет, який допомагає в організації справ, подій, а також речей.

Організація робочого місця – система заходів щодо його планування, оснащення засобами і предметами праці, розміщення їх у певному порядку.

Планування – 1) оптимальний розподіл ресурсів для досягнення поставленої мети; 2) заздалегідь визначений порядок дій, необхідних для досягнення поставленого завдання.

“Поглиначі часу” (хронофаги) – основні фактори, що обумовлюють максимальні витрати часу.

Портфоліо педагога – це засіб систематизації й представлення його професійних досягнень, методик, проєктів, робіт, а також власної рефлексії.

Працездатність – спроможність особи виконувати конкретний об’єм роботи упродовж конкретного часу на відповідному рівні ефективності та активної включеності в процес праці.

Професійне вигорання – процес поступової втрати емоційної, когнітивної та фізичної енергії, що виявляється в симптомах емоційного, розумового виснаження, фізичної втоми, особистої відстороненості та зниження задоволення від виконуваної роботи.

Рефлексія особистісна – самопізнання людиною власних особистісних якостей, характеристик, а також уявлень про себе й оцінки інших людей.

Рефлексія навчальної (навчально-професійної) діяльності – оцінка, аналіз особистістю своїх знань, умінь, здатностей, можливостей, успіхів, прорахунків у виконанні такого роду діяльності.

Рефреймінг – мистецтво змінювати ставлення до будь-чого; метод, який передбачає зміну бачення ситуації, події, людини, стосунків, пропонуючи нову, оптимістичну перспективу.

Робоча зона – частина простору робочого місця, який обмежено крайніми точками доступності рук і ніг працівника із зміщенням на 1-2 кроки від умовного центру робочого місця.

Робоче місце – зона трудових дій, упорядкована меблями, обладнанням, предметами та засобами праці.

Самомотивація – спонукання і підштовхування себе до досягнення поставлених цілей, внутрішній запуск енергії в тому чи іншому напрямку.

Самонавіювання – процес впливу людини на свою психіку, щоб змінити власну поведінку, тобто метод формування нової поведінки, яка раніше не була їй властивою.

Самоорганізація науково-дослідницької праці – комплекс заходів організаційного та психофізіологічного змісту, які здійснюються безпосередньо дослідником для забезпечення системи і чіткості в роботі. Самоорганізація науково-дослідницької праці передбачає дії дослідника з аналізу проблеми, цілевизначення, планування, конструювання, моделювання дослідницького пошуку, включає виконавські дії (вибір рішення та його реалізація, організація робочого місця і зони, дотримання режимів робочого часу та відпочинку, розподіл особистісних та просторово-часових ресурсів), саморегулювання, самоконтроль й, відповідно, спрямована на підвищення ефективності дослідницької роботи, збереження ресурсів енергії, часу та власного здоров'я.

Самоорганізація у професійній педагогічній діяльності – свідомо діяльність особистості педагога, спонукувана й спрямована цілями та цінностями самокерування, організації, самовдосконалення у професійній діяльності та збереження професійного здоров'я, здійснювана системою інтелектуальних, мотиваційних, вольових дій і спрямована на вирішення завдань раціональної організації праці та ефективного виконання професійно-педагогічних функцій.

Самопрезентування – здатність особистості показати себе в різних ситуаціях, представити свої кращі характеристики, створити неповторний образ власного «Я».

Самофотографування часу – точне фіксування розподілу часу на виконання завдань.

Фізкультурна пауза – виконання фізичних вправ, складених з урахуванням особливостей конкретного виду трудової діяльності. Фізкультурна пауза дозволяє попередити стомлення і забезпечити підтримку певного рівня працездатності. тривалість фізкультурної паузи не більше 5-10 хв.

Фізкультурна хвилинка – індивідуальна форма короткочасної фізкультурної паузи для локального впливу на стомлену групу м'язів. Вона складається з 2-3 вправ і проводиться упродовж робочого дня кілька разів по 1-2 хв. безпосередньо на робочому місці.

Хронометраж – облік витрат часу шляхом письмової фіксації, що надає інформацію для аналізу й ухвалення рішень з метою ефективності його планування й розподілу.

Хронометраж – це "фотографування" робочого дня, яке відображає всі витрати часу на різні види діяльності. Основні завдання хронометражу: визначити, на що витрачається ваш час; відшукати резерви часу; виробити «розуміння ефективності», «відчуття часу».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Антонова О.Є., Єремеева В.М., Мирончук Н.М. Методика організації науково-педагогічних досліджень: метод. посібн. Житомир, 2018.
2. Мирончук Н.М. Основи самоорганізації у професійній діяльності: навч.-метод. посібн. Житомир, 2020. 128 с.
3. Мирончук Н.М. Професійно орієнтовані ситуації самоорганізації у діяльності викладача вищої школи: практикум. Житомир, 2020. 40 с.
4. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / укл. І.О. Удовенко. Умань, 2018. 50 с.
5. Сорочинська О. Л. Основи ергономіки: конспект лекцій. Київ : ДЕДУТ, 2014. 106 с.
6. Хлебнікова Т. М. Управління навчальною діяльністю: навч.-метод. посіб. Харків: “Основа”, 2013. 224 с.
7. Чкан А. С., Маркова С.В., Коваленко Н.М. Самоменеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 84 с.
8. Юрик Н.Є. Самоменеджмент: курс лекцій. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 89 с.
9. Юринець З., Макара О. Самоменеджмент: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 271 с.

Додаткова:

1. Березовська Л.І. Самовиховання та саморегуляція особистості: навч. посібн. Київ: Вид. дім “Слово”, 2011. 168 с.
2. Бех І.Д. Від волі до особистості: монографія. Київ: Україна-Віта, 1996. 220 с.
3. Бещук-Венгерська Н.В. Профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів: метод. посіб. Вінниця: ММК, 2015.
4. Василик С.К., Майстренко О.В., Немашкало К.Р. та ін. Самоменеджмент: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 150 с.
5. Колпаков В.М. Самоменеджмент: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: ДП Вид. дім “Персонал”, 2008. 528 с.
6. Конверський А.Є., ред. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр навч. літератури, 2010. 352 с.
7. Лугова В. М., Голубев С. М. Основи самоменеджменту та лідерства: навч. посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
8. Мазяр О. В., Кириченко В. В. Психологія праці: навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 189 с.
9. Мирончук Н.М. Особливості праці викладача вищого навчального закладу в контексті самоорганізації його професійної діяльності. *Проблеми освіти*. 2015. Вип. 85. С. 147-151.
10. Мирончук Н.М. Педагогічні та психологічні чинники професійного здоров'я викладача вищої школи. *Проблеми освіти*. 2016. Вип. № 86. С. 386-393.

11. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. Київ, 1997. 96 с.
12. Нетепчук В.В. Самоменеджмент: навч. посібн. Рівне: НУВГП, 2013. 354 с.
13. Пірог Л.А. Посібник до вивчення курсу „Соціалізація та самоорганізація особистості”. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2013. 24 с.
14. Поліхун Н. І., Сліпухіна І. А., Постова К. Г., Горбань Л. В. Стратегії дослідницького пошуку: навч. посіб. Київ : ІОД НАПН України, 2021. 144 с.
15. Приходько Т.П. Вступ до викладацької діяльності. Дніпропетровськ, 2009. 92 с.
16. Ратушняк О.Г., Лялюк О.Г. Самоменеджмент: навч. пос. Вінниця: ВНТУ, 2021. 170 с.
17. Самоменеджмент: навч. посібн. / Укладач: З.М. Шильнікова. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 224 с.
18. Становських З. Л. Мотиваційно-сміслові детермінанти саморегуляції професійної діяльності педагогів: посібник. Кіровоград: Імекс ЛТД, 2014. 166 с.
19. Чайка Г.Л. Організація праці менеджера: навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 420 с.
20. Чернілевський Д.В., ред. Методологія наукової діяльності: навч. посібн. 2-ге вид., допов. Вінниця, 2010. 484 с.
21. Шквир О. Л., Дудчак Г. І. Опорно-інструктивні матеріали до написання та захисту курсових і дипломних робіт в умовах ступеневої освіти. Хмельницький : ХГПА, 2012. 39 с.
22. Штепа О. С. Самоменеджмент (самоорганізування особистості): навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. 361 с.

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: <http://library.zu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників URL: <https://pidru4niki.com/pedagogika/Page-3>
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Банк освітніх технологій. URL: https://kpbl.org.ua/images/menodkab/Metodychni_rekom/Bank_osv_teh.pdf
5. Реалізація особистісного потенціалу сучасного педагога: шляхи самоорганізації. URL: <https://vseosvita.ua/webinar/realizatsiia-osobystisnoho-potentsialu-suchasnoho-pedahoha-shliakhy-samoorhanizatsii-812.html>

Навчальне видання

МИРОНЧУК Наталія Миколаївна

ОСНОВИ САМООРГАНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГА-ДОСЛІДНИКА
методичні рекомендації до практичних занять
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта

Надруковано з оригінал-макета автора
Підписано до друку. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times. Ум.-друк. арк. 2,20.
Наклад 100.

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
Свідоцтво про державну реєстрацію: серія ЖТ №10 від 07.12.2004р.
електронна пошта (email): zu@zu.edu.ua